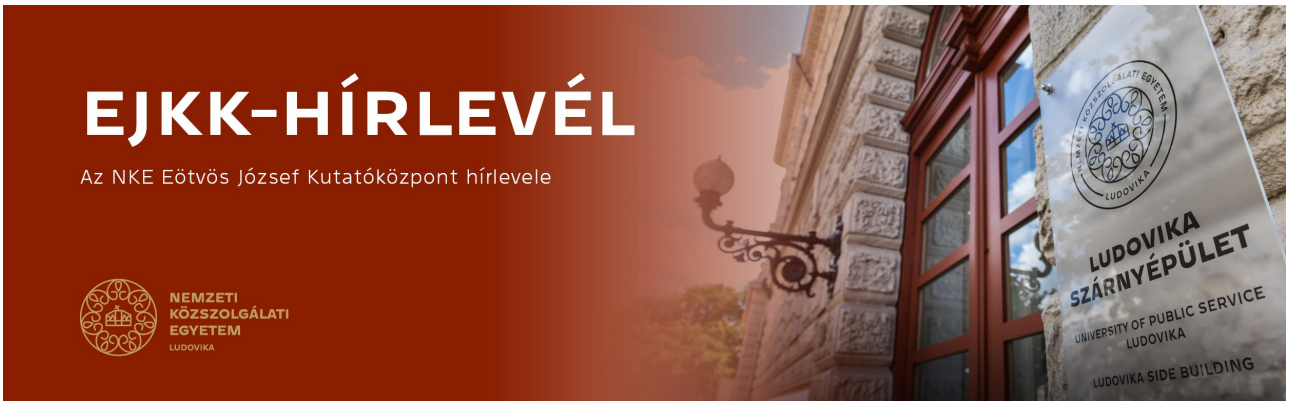

EJKK-hírlevél 8. szám

Megalakult a John Lukacs Intézet

Az Eötvös József Kutatóközpont égisze alatt, az egyetem három korábbi intézetéből (Amerika Kutatóintézet, Stratégiai Tanulmányok Intézete, Stratégiai Védelmi Kutatóintézet) létrejött a John Lukacs Intézet. Az intézet - névadója szellemi hagyatékával összhangban - arra törekszik, hogy kutatási eredményei, publikációi magyar szemszögből segítsenek megérteni a napjainkban felerősödő nagyhatalmi versengés stratégiai kérdéseit, a nemzetközi politika, köztük kiemelten a transzatlanti kapcsolatok mozgatórugóit, illetve a nemzetközi biztonságpolitikai kihívásokat. Egyetemi intézetként fontos hangsúlyt kap, hogy ezek az eredmények szervesen beépüljenek az egyetemi és a nemzetközi tudományos, kutatási és oktatási szféra vérkeringésébe. A John Lukacs Intézet kutatásért felelős igazgatója Mártonffy Balázs, az Amerika Kutatóintézet korábbi vezetője, programokért

felelős igazgatója pedig Prőhle Gergely, egykori berlini és berni nagykövet, a Stratégiai Tanulmányok Intézetének korábbi vezetője.
Bővebben

Aktualitások

Szellem és jellem: 100 éve született John Lukacs
A John Lukacs Intézet zászlóbontó konferencián ünnepelte névadója születésének századik évfordulóját és kivételes életművét. Az előadók kiemelték John Lukacs magyar identitásának és közép-európai szemléletének fontosságát, hatását az amerikai konzervativizmusra, illetve az NKE szerepét szellemi hagyatékának és gondolkodásának ápolásában. Az egész napos konferencián több panelbeszélgetésen keresztül elevenítették fel a résztvevők a történész munkásságát.
Bővebben

„Magyarországnak kulcsállamként kell magára tekintenie."

Hogyan tud érvényesülni a magyar nézőpont a formálódó új világrendben - ezt a központi kérdést járták körül a résztvevők Orbán Balázs, a miniszterelnök politikai igazgatója *Huszárvágás – a konnektivitás magyar stratégiája* című könyvének egyetemi bemutatóján. A könyv szerzője kifejtette, hogy a blokkosodás stratégiájával szemben hazánknak a konnektivitás példáját kell követnie. A könyvbemutató panelbeszélgetésen Orbán Balázs mellett részt vett Mártonffy Balázs, a John Lukacs Intézet kutatási igazgatója, Tárnok Balázs, az Európa Stratégia Kutatóintézetének vezetője és Eszterhai Viktor, a John Lukacs Intézet tudományos munkatársa.

Bővebben

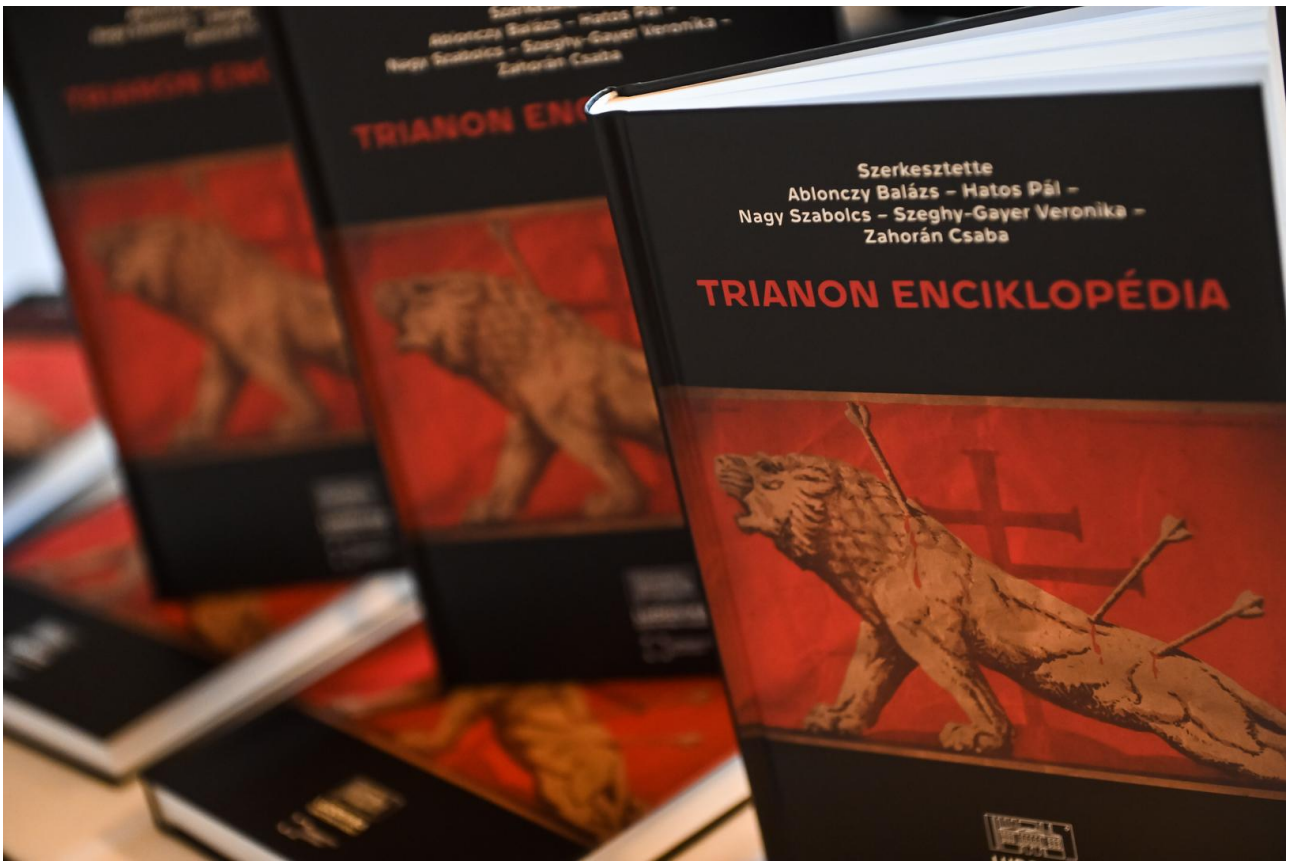

„Trianon a magyarság legfőbb szimbólumává vált”

A Ludovika Egyetemi Kiadó, a Trianon 100 Kutatócsoport és a Habsburg Ottó Alapítvány legújabb kiadványa, a *Trianon enciklopédia* bemutatóján Hatos Pál, a Közép-Európa Kutatóintézete vezetője és a kötet egyik szerkesztője elmondta: Trianon az elmúlt 10-15 évben a magyar történelem legfőbb szimbólumává nőtte ki magát, amivel csak olyan történész tud foglalkozni, aki magyar, vagy nagyon mély ismeretei vannak a témáról. A történészeket felvonultató könyvbemutató beszélgetésen részt vett továbbá Romsics Gergely, Ablonczy Balázs és Jeszenszky Géza.

Bővebben

Szerkesztők beszélgetése a Trianon Enciklopédiáról

45 éve választottak először közvetlenül EP-képviselőket

1979-ben választottak először közvetlenül képviselőket az Európai Parlamentbe, köztük Habsburg Ottót. Prőhle Gergely, a John Lukacs Intézet programigazgatója elmondta: Habsburg Ottó életútját a „palotából parlamentbe" fordulattal lehet legjobban leírni. Az eseményen részt vett Aline Sierp, a Maastrichti Egyetem professzora, Walburga Habsburg Douglas, Habsburg Ottó lánya, Rainhard Kloucek, a Páneurópai Mozgalom osztrák főtitkára, illetve Győri Enikő EP-képviselő.

Bővebben

„A politika a kultúrában, a kultúra pedig a vallásban gyökerezik.”
A Vallás és Társadalom Kutatóintézet (VTKI) szervezésében mutattuk be a Darabos Ádám és Jancsó András szerkesztésében készült *Theologians on Modern Politics* című kötetet. Az eseményen elhangzott: a politika vizsgálatához szervesen hozzátartoznak vallási gyökerű megfontolások, és a kötet azok számára igyekszik kézikönyvként szolgálni, akik a keresztény teológia és a politika kapcsolata iránt érdeklődnek.
Bővebben

„A virtushoz már a rómaiaknál is hozzátartozott a világra hatás képessége.”
A polgárság erénye és bölcsessége címmel rendezett konferenciát a Politika- és Államelmélet Kutatóintézet. A rendezvényen a kutatóintézet jubiláló intézetvezetője, Hörcher Ferenc egykori és mai tanítványai, illetve kollégái három szekcióülésen, változatos témájú

előadásokkal érintették többek között Táncsics Mihály munkásságát, a bírói hatalom természetét, a legújabb technológiák emberi méltóságra gyakorolt hatásait és a konzervatív filozófia jelenkori kihívásait.
Bővebben

„Pénztárcánkba nyúlhat a zöld átállás, de jelenleg nincs alternatívája."
Válaszúton az energia-, klíma- és agrárpolitika az Európai Unióban címmel szervezett tanácskozást az Európa Stratégia Kutatóintézet és a Green Policy Center az európai klímavédelem jelentőségéről, az Unió zöld átállásáról, a mezőgazdaság jövedelmezőségének megőrzéséről, valamint az országok biztonságát szolgáló energiamixek kialakításáról. Maksi Mátyás, az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének megbízott vezetője kiemelte: bár a jelenlegi Bizottság első számú prioritása volt a zöld átállás, a folyamatot a koronavírus-járvány és a háború háttérbe szorította.
Bővebben

„A jog sok tekintetben bajban van a közel-keleti konfliktus értelmezésével.”

A Molnár Tamás Kutatóintézet szervezésében valósult meg Turán Tamás előadása Carl Schmitt és Izrael lokális világháborúja címmel. A történész szerint a közel-keleti terepen számos olyan tényező árnyalja a helyzetet, amelyek a nemzetközi szervezetek számára nehezen értelmezhetők. A fegyveres konfliktus palesztin oldalról vallás-, izraeli részről pedig egzisztenciális harc, a függetlenségi háború meghosszabbítása, amelynek célja a zsidó állam helyzetének régióbeli konszolidálása. „A világ közvéleménye számára ez a háború már unalmas, a résztvevők azonban elszántan folytatják” – állapította meg.

Bővebben

A középpontban: Közép-Európa
Egymással szorosan együtt élő nemzetiségek konfliktusairól, az egyes kultúrák városi dominanciájáról, valamint Közép-Európa lehetséges gazdasági határairól cseréltek eszmét két, egymást követő kerekasztal-beszélgetésen hazai történész szakértők a Közép-Európa Kutatóintézet (KEKI) szervezésében. Az eseményen a történészek a Sic Itur ad Astra folyóirat Közép-Európa számának, a KEKI Central European Horizons című online folyóiratának legfrissebb számának, valamint a kutatóintézet új évkönyvének apropóján beszélgettek.
Bővebben

Blogbejegyzések

Hatos Pál: Budapest – Magyarország?
Egy város története a semmibe vesző kezdetektől az ország politikai fővárosává válásán és a 20. századi tragikus eseményeken át egészen napjainkig. Mindez – a vidék–főváros szembenállás ellenére – abban a reményben, amit Jókai a fiatal Budapestet felnőni látva még egyértelmű derűlátással fogalmazott meg: „Budapest – Magyarország.”
Bővebben

Sorbán Kinga: Védelemből elégtelen
Egyre nagyobb mértéket ölt a gyermekek kizsákmányolása az online platformokon. Hiába a mesterséges intelligencia alapú moderálás, a gyermekek védelmét előíró jogszabályi rendelkezések és a társadalmi felelősségvállalás keretében tett kötelezettségvállalások, mégsem sikerül visszaszorítani az olyan ártalmas magatartásokat, mint a gyermekek

szexuális bántalmazása vagy a cyberbullying.
Bővebben

Máthé Réka Zsuzsánna: Veszélyben a közös piac?
Kulcsfontosságú lenne, hogy az olcsó energiahordozók korszaka után az EU képes legyen olyan közös megoldást találni, amely lehetővé teszi az egységes, lehetőleg torzításmentes piac megőrzését, miközben a globális piacokon is versenyképes termékeket és szolgáltatásokat tud nyújtani. Jelenleg úgy tűnik, hogy a kettőt nem lehet egyszerre.
Bővebben

Manzinger Krisztián: Identitás-e az állampolgárság?
A választási szuperévbe lépő Románia miniszterelnöke Marosvásárhelyen arra intette párttársait, hogy ne a „magyar etnikumú románok" ellen fogjanak össze, hanem azért, hogy egy jobb vezetőt válasszanak a város és a megye élére. Ez részben pozitívként is értékelhető a magyar–román frontvárosnak tekintett Marosvásárhelyen, azonban a „magyar etnikumú román" kifejezés sokat levon ennek értékéből.
Bővebben

Nyirkos Tamás: Konzervativizmus és vallás
Sebastian Morello 2023-as könyvében a konzervatív és a vallásos gondolkodás elválaszthatatlansága mellett érvel. Tézise szerint a vallás hivatalossá tétele, az állam és az egyház egységének helyreállítása nem csak lehetséges, de a konzervatív gondolkodás számára szükségszerű.
Bővebben

Kalas Vivien: Erősödő euroszkeptikus pártok az EU-ban
A portugál választás legnagyobb nyertese a radikális jobboldali, euroszkeptikus Chega. Az Unió működésével kritikus pártok Európa más országaiban is egyre nagyobb támogatottságra tesznek szert, így véleményük már nem megkerülhető a politikai vezetők számára.
Bővebben

Vadász Pál: Szép új világ?
A deepfake-ek megrendíthetik a bizalmat a minket körülvevő virtuális világban, befolyásolhatják a választásokat, és veszélyesek az igazságszolgáltatásra is. A deepfake-készítők és igazságügyi szakértők örök macska-egér harcában a legújabb publikációk szerint a készítők állnak győzelemre.
Bővebben

Mernyei Ákos Péter: Mikor lesz biztonság Európában?
Az antalyai diplomáciai fórumon a világ, és különösen Európa biztonságpolitikája volt a

fókuszban, a résztvevők pedig nemzetközi politikával a legmagasabb szinten foglalkozók, köztük a luxemburgi miniszterelnök-helyettese, az Európai Bizottság Külügyi Szolgálatának képviselője, az orosz külügyminiszter, a NATO főtitkár-helyettese, és nem utolsósorban a magyar miniszterelnök.
Bővebben

Sajtómegjelenések

- **Prőhle Gergely: Németország elvesztette korábbi súlyát az európai politikában.** Németország súlya a mai Európában messze nem az, mint évekkel ezelőtt volt, ami Magyarország számára is komoly probléma. A John Lukacs Intézet programigazgatója szerint ennek több oka is van, de az egyik meghatározó kérdés, hogy egy államnak akkor van politikai befolyása, ha gazdaságilag is erős, márpedig Németország jelen pillanatban gazdaságilag gyenge. Az egykori berlini nagykövet a német belpolitika aktuális kérdéseit is elemezte. Inforádió Aréna
- **Mártonffy Balázs: még nem dőlt el Magyarország és Közép-Európa sorsa.** Jelenleg az unipoláris, Amerika által dominált világrend csökkenését éljük meg, és ennek vektorai határozzák meg a kisebb államok mozgásterét. A John Lukacs Intézet kutatásokért felelős igazgatója úgy véli, egyelőre még nem világos, hogy az új világrend a bi- vagy multipolaritás felé halad-e, a magyar külpolitikának azonban eltérő stratégiával kell készülnie mindkét forgatókönyvre. Figyelemmel arra, hogy ez a kérdés még nem dőlt el, egy magasabb rizikóvállalású külpolitika a ráhatási képességünket növelheti. Mandiner
- **Bartóki-Gönczy Balázs: új űrverseny kezdődött, és Európa nem áll túl jól.** A világűr lehet az új Vadnyugat? A nemzetközi jog egyelőre még csak tapogatózik a világűr ásványkincseinek kereskedelmi célú kiaknázása ügyében, többpólusú űruralom van kirajzolódóban a Világűrjog és Politika Kutatóintézet vezetője szerint. Kína, Oroszország, Egyesült Államok, Irán, Korea, Japán, Szaúd-Arábia nagyon aktív, az arabok például már sikeresen állítottak szondát Mars-körüli pályára. Egy multipoláris világ felé vezet ez az út, Európának ebben a világban kellene definiálnia magát. Inforádió Aréna
- **Kalas Vivien az Európai Unió migrációs paktumáról**. A hamarosan elfogadásra kerülő új migrációs paktum legnagyobb nyerteseinek az ún. frontországok tűnnek. A szolidaritás választható formáiból fakadóan azonban nem garantált, hogy a gyakorlatban is sikerül elérni céljaikat. Az Európa Stratégia Kutatóintézet kutatója elmondta, hogy a tervezet kritikusai szerint a paktum középpontjában továbbra is a migráció menedzselése és nem annak megállítása áll, éppen ezért szemléletmódváltásra lenne szükség. Marosvásárhelyi Rádió
- **Tárnok Balázs a szlovákiai elnökválasztás első fordulójának eredményéről.** A szlovák államfőválasztás első fordulóját Ivan Korcok korábbi külügyminiszter nyerte Peter Pellegrini jelenlegi házelnök előtt, így ők ketten jutottak be az államfőválasztás április 6-i második fordulójába. A felvidéki magyarok jelöltje, Forró Krisztián a vártnál gyengébb eredményt ért el, a magyarlakta területeken sokkal alacsonyabb volt a részvétel az országos átlagnál. Az Európa Stratégia Kutatóintézet megbízott vezetője értékelte az első forduló eredményeit, illetve elemezte a második forduló lehetséges kimeneteleit, és azok hatását Szlovákia bel- és külpolitikájára nézve. Inforádió Aréna
- **Tálas Péter: az orosz-ukrán konfliktus nem világháború, hanem világrendháború.** A John Lukacs Intézet tudományos főmunkatársa szerint a harc még évekig elhúzódhat, de legkorábban 2025-ben lehet majd következtetéseket

levonni a háború végkimeneteléről. Ukrajna minden várakozást túlszárnyalt, amikor sikerült megállítania az oroszok villámháborúját és egy elhúzódó, felőrlő harcba kényszeríteni Moszkvát. Ezzel együtt az is világos, hogy a nyugati segítségek nélkül Kijev nem maradhatott volna talpon az elmúlt két évben. Tálas Péter szerint az amerikai pénzcsap nem fog teljesen elapadni, mivel az USA-nak rendkívül fontos, hogy Ukrajna ne veszítsen a háborúban. Vg.hu

- **Máthé Réka Zsuzsánna: a kohéziós alapok hozzájárultak a volt szocialista országok fejlődéséhez, de ezek a befektetések ritkán járnak a versenyképesség növekedésével.** Első ránézésre úgy tűnhet, hogy a kohéziós alapok legnagyobb nyertesei a volt szocialista országok lennének, hiszen valóban ide áramlottak jelentős összegek. Az Európa Stratégia Kutatóintézet tudományos munkatársa kifejtette, hogy ezeket az alapokat ugyanakkor elsősorban infrastrukturális fejlesztésekre lehetett felhasználni. Az ilyen jellegű befektetések ritkán járnak a versenyképesség növelésével és a térség országainak hosszútávú valódi fejlődésével. Ugyanakkor a térségben végbemenő infrastrukturális fejlesztések legnagyobb piaci nyertesei a nyugat-európai államok cégei voltak: a nyereség értéke gyakran meghaladta az adott tagállam által erre a célra befizetett költséget. M5
- **Rab Árpád: El kell dönteni, mikor kell az „olyan", és mikor elég a „szinte olyan".** A HVG 360 és a nyomtatott HVG lapjain Iványi Blanka újságíró beszélgetett Rab Árpáddal, az ITKI tudományos főmunkatársával az információs társadalom trendjeiről, valamint arról, hogy hogyan változtat meg minket a technológia, és mit tehetünk mi, hogy a saját képünkre formáljuk azt. Az interjúban sok szó esik a digitalizációs hatásokról, a bizalomról, a jól használt társadalmi célú mesterséges intelligenciákról, a különböző technológiák okos használatáról, a pánikszerű üres problémafelvetések helyett a valódi kérdésekről és válaszokról. Szóba került, hogy hogyan mérhetjük fel egy technológia valódi megoldóértékét, és hogyan formálhatjuk tudatossággá választási szabadságainkat egy nagyon vegyes érdektérben. HVG
- **Ujházi Lóránd: a kereszténység lényegéhez tartozik, hogy a béke üzenetét megpróbálja a történelem folyamán továbbadni.** A Vallás és Társadalom Kutatóintézet vezetője a 11 éve pápává választott Ferenc pápa béke-üzenetéről, amely a háború őrültségét hangsúlyozza. M1
- **Mitrovits Miklós arról, hogy magyar vonatkozású részeket húznának ki a lengyel történelemoktatásból.** A Közép-Európa Kutatóintézet tudományos főmunkatársa szerint kár lenne tagadni, hogy Lengyelországban is kultúrharc folyik, de el kellene kerülni, hogy a lengyel–magyar kapcsolatok áldozatul essenek ennek. A kutató arról fejtette ki véleményét, hogy fontos magyar vonatkozású részeket húznának ki a lengyel történelemoktatásból. Értékelése szerint könnyen belátható, hogy ha a lengyel diákok nem tanulnak a két nép közös történelméről, akkor előbb-utóbb akár az is bekövetkezhet, hogy a jelenlegi baráti érzelmek a két ország polgárai között semlegessé válnak. Szabadeuropa.hu

---

Közelgő események

Kisebbségi képviselet az EU-ban. Az Európa Stratégia Kutatóintézetnek a Kisebbségpolitikai Kutatóműhellyel közös szervezésben megrendezésre kerülő rendezvénye, határontúli magyar EP képviselőjelöltek és korábbi képviselőjelöltek tanácskozása. 2024. április 9. Regisztráció itt.

A katolikus egyházi iskolák fenntarthatóságának kérdései a múltban. A Vallás és Társadalom Kutatóintézet konferenciáján történeti, jogi, filozófiai és társadalmi megközelítésben vizsgálják a magyar neveléstörténet sarkalatos pontjait. 2024. április 17. Program és regisztráció itt.

Human-Centric Digitalization and the Future of Work. Nemzetközi tudományos tanácskozás az ember központú digitalizációról, az algoritmikus menedzsmentről és ezek hatásáról a munka világára. 2024. április 26. Program és regisztráció itt.

Szeretet az igazságban: XVI. Benedek pápa társadalmi tanítása és ökológiai gondolkodása. A konferencia Joseph Ratzinger - a későbbi XVI. Benedek pápa - társadalmi tanítását és ökológiai gondolkodását vizsgálja. A konferencia előadói Joseph Ratzinger legjelentősebb kortárs kutatói. 2024. május 22. Program és regisztráció itt.

Az ember és közösségei a legújabb technológiák között. Az Alkotmánybíróság, a NAIH és az Információs Társadalom Kutatóintézet éves konferenciája a technológiai fejlődésnek az egyénre, a társadalomra, az államra és a jogra gyakorolt hatásáról. 2024. május. Konferenciafelhívás itt.

Boats and Pacts - the migration crisis and Europe. Az Uniós migrációs politika kapcsán felmerülő legfontosabb kérdések megtárgyalására kerül sor (migrációs paktum, Száhel-övezet, határvédelmi jógyakorlatok). A nemzetközi konferencia az Európa Stratégia Kutatóintézet és a Migrációkutató Intézet szervezésben valósul meg. 2024. április 24. Program és regisztráció hamarosan.

Neo-Aristotelian Politics. Recent Trends and Debates in Political Philosophy. Nemzetközi konferencia, amely az Arisztotelészre hivatkozó kortárs politikai filozófiákat vizsgálja a második világháborút követő időszaktól, miben más és miben hasonlít tényleg Arisztotelészre a kortárs arisztoteliánus diskurzus. 2024. április 25. Program és regisztráció hamarosan.

A European Voices folyóiratot bemutatja: Wolfgang Schüssel és Navracsics Tibor. A John Lukacs Intézet rendezvénye, melyen bemutatásra kerül a European Voices folyóirat. 2024. április 30. Program és regisztráció hamarosan.

Magyar EU-elnökség intézményi ciklusváltás idején. Az Európa Stratégia Kutatóintézet rendezvénye, melynek célja, hogy a 2024. évi magyar elnökségre való felkészülés keretén belül betekintést nyerjünk azokba a lehetőségekbe és kihívásokba, amelyeket az intézményi ciklusváltás hordoz a magyar elnökség megvalósítása szempontjából, és elemezzük a ciklusváltás jelentette politikai és szervezési feladatokat Budapesten és Brüsszelben. 2024. május 2. Program és regisztráció hamarosan.

Nation, state and religion: Shifting relations and changing loyalties in the political modernity. A Molnár Tamás Kutatóintézet nemzetközi konferenciája. 2024. június 4. Program és regisztráció hamarosan.

Society of Internet Platforms. Az Információs Társadalom Kutatóintézet nemzetközi konferenciája az online platformok társadalmi hatásáról és szabályozási kérdéseiről, ezúttal fókuszban a hagyományos jogi eszközök és az algoritmusok szerepével a szabályozások terén. 2024. június 25. Program és regisztráció hamarosan.

Publikációk

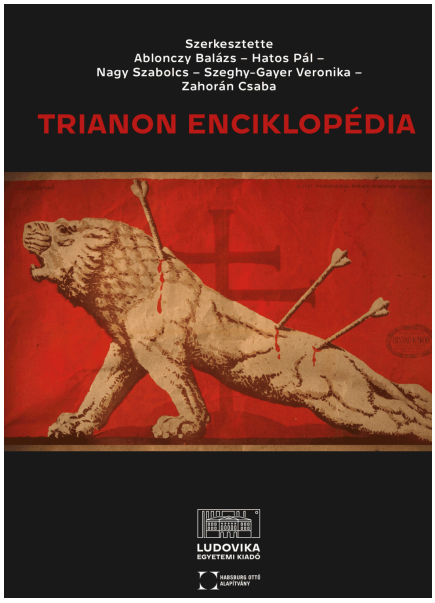

Szerkesztők:
Ablonczy Balázs, Hatos Pál, Nagy Szabolcs, Szeghy-Gayer Veronika, Zahorán Csaba

Trianon Enciklopédia

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2023. 324 p.

Információk a könyvről

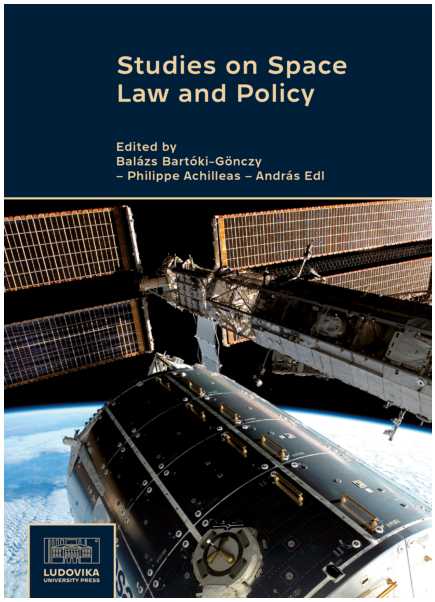

Szerkesztők:
Achilleas Philippe, Bartóki Gönczy Balázs, Edl András

Studies on Space Law and Policy
Conference Paper of the 1st Space Policy Student Symposium

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024. 100 p.

Információk a könyvről

Medgyesi Konstantin

Az utolsó magyar pártfőtitkár. Grósz Károly politikai életrajza

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024., 280 p.

Információk a könyvről

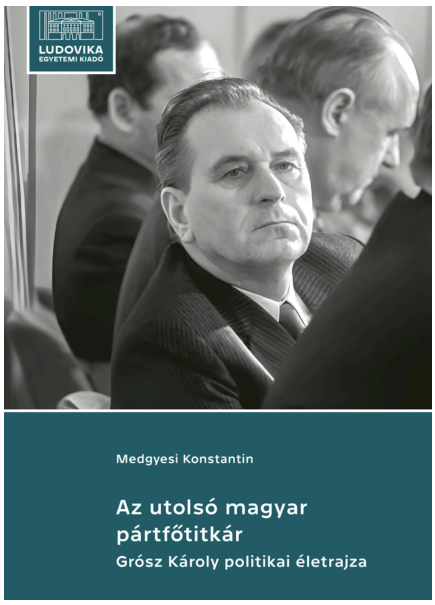

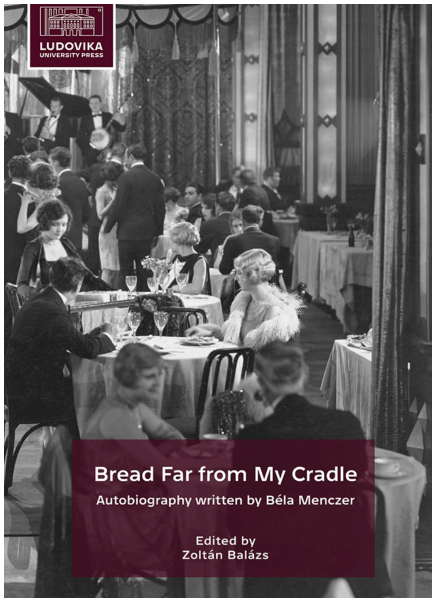

Szerkesztő: Balázs Zoltán

Bread Far from My Cradle. Autobiography written by Béla Menczer

Ludovika Kiadó, Budapest. 2023

Információk a könyvről

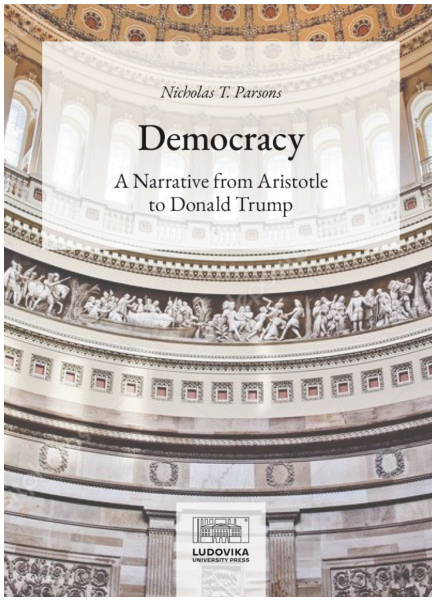

Nicholas T. Parsons

Democracy: A Narrative from Aristotle to Donald Trump

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2023. 256 p.

Információk a könyvről

Jancsó András - Darabos Ádám

Rerum Novarum 130.

Tanulmányok az első szociális enciklikáról.

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2023.
240 p.

Információk a könyvről

Copyright © Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Hírlevél feliratkozás menedzselése illetve leiratkozás a hírlevélről